

Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep
0030 Oslo

Oslo, 9. mars
Vår ref: SH

Høring – Elektronisk innrapportering av årsregnskap mv.

Plikt til elektronisk innrapportering

Forenklinger for næringslivet taler isolert sett for at næringslivet bør gis fleksible løsninger, og av den grunn ha mulighet til å rapportere årsregnskapene mv. på papir. Vi tror imidlertid at det vil være besparelser for samfunnet totalt sett ved å innføre en plikt til elektronisk innrapportering av årsregnskap. Revisorforeningen er derfor positive til forslaget om å innføre plikt til elektronisk innrapportering av årsregnskapet mv., forutsatt at de praktiske utfordringene påpekt nedenfor blir løst.

De praktiske utfordringene vi har identifisert er utdypet til slutt i dette brevet. Oppsummert vil vi påpeke følgende punkter:

Det er i dagens løsning ikke mulig å sende inn elektronisk:

- Årsregnskapet for indre selskaper
- Årsregnskapet for ansvarlige selskaper mv. hvor alle deltagerne er AS og det ikke er valgt daglig leder eller styre
- Årsregnskap der poster er sammenslått i samsvar med regnskapsloven § 6-3
- Årsregnskap der balansen er satt opp etter likviditet
- Årsregnskap avlagt etter IFRS der resultatregnskap og balanse avviker fra regnskapslovens oppstillingsplan

Praktiske utfordringer grunnet manglende tilgang/utilstrekkelige tekniske løsninger:

- Tilgang i Altinn hvor alle selskapets representanter (styre, daglig leder) er utenlandske
- Innrapportering via Altinn-portalen av konsernregnskaper mv. utarbeidet i regneark
- Brukergrensesnittet ved rapportering via Altinn-portalen

Frist for ileggelse av forsinkelsesgebyr

Vi mener at ordningen med utsatt forsinkelsesgebyrfrist bør forlenges og at det ikke fastsettes noen sluttdato for opphør av denne ordningen. Etter gjeldende forskrift opphørte ordningen med utsatt forsinkelsesgebyrfrist for regnskapsår som avsluttes etter 30. juni 2011. Det foreslås i denne høringen en forlengelse til 30. juni 2012. Vi støtter at fristen forlenges, men mener altså at sluttdato bør fjernes fra bestemmelsen.

Denne utsatte gebyrfristen har vært en viktig regel i praksis. Revisorer og regnskapsførere bistår med utarbeidelse av årsregnskap for et stort antall foretak. Perioden frem til fristen for generalforsamlingsbehandling blir derfor benyttet fullt ut

og et stort antall små foretak avholder generalforsamling de siste dagene i juni. Perioden mellom generalforsamlingsbehandling og innsendingsfristen (1. august) er hovedtiden for ferieavvikling i Norge. Det er stort arbeidspress både i revisjons- og regnskapsførerbransjen i hele årsoppgjørperioden, og når juli kommer er behovet for ferie stort. I ferietiden er det også utfordrende å få på plass de siste formalitetene før innsending kan skje. Før revisor kan bistå med innsending av årsregnskapet må han for eksempel innhente underskrevet generalforsamlingsprotokoll som dokumenterer godkjenningsdato. Når også den regnskapspliktige avvikler sin ferie i juli, kan dette være vanskelig å få til.

Det vil alltid være en avveining mellom ressursene som må settes inn for å utarbeide et årsregnskap raskt etter balansedagen og den nytten brukerne har av relevante opplysninger. Det ideelle ville være at regnskapet blir tilgjengelig for brukerne raskt etter balansedagen. Slik dagens system fungerer, vil det imidlertid være store praktiske utfordringer med en forkortet frist.

Finanstilsynet har foreslått overfor Finansdepartementet et det nedsettes et regnskapslovutvalg for å foreta en full gjennomgang av regnskapsloven. Dette er et forslag vi støtter fullt ut. Direktiv for nye mikroregnskapsregler er nå endelig vedtatt i EU og det er også andre endringer i 4. og 7. direktiv på trappene. Vedtatte og kommende direktivendringer gir/kan gi til dels betydelige forenklinger for de minste foretakene. I forbindelse med en slik gjennomgang av regnskapsloven vil det også være naturlig å se nærmere på frister for utarbeidelse og innsending av årsregnskap.

Mulighet til å søke om fritak

Plikten til elektronisk innsending er foreslått å gjelde alle. Det bør etter vår oppfatning vurderes en bestemmelse som gir adgang til å søke Regnskapsregisteret om fritak fra plikten til å levere årsregnskap mv. elektronisk, på tilsvarende måte som for elektronisk innlevering av MVA-oppgaver (alder, sykdom, manglende internettdekning mv.) jf. merverdiavgiftsforskriften § 15-7-3.

Revisors bekreftelse ved innsending til Regnskapsregisteret via Altinn

I dag er det ved elektronisk innsending ikke krav om at det er de originale, undertegnede dokumentene som sendes inn til Regnskapsregisteret. Vi har erfart at dagens ordning innebærer risiko for at det sendes inn falske regnskapsdokumenter. I revisorenes handlingsplan mot økonomisk kriminalitet, overlevert finansminister Kristin Halvorsen

20. mars 2009, foreslo vi at det bør lovfestes at revisor i revisjonspliktige foretak skal bekrefte innsending til Regnskapsregisteret via Altinn. Vi ber om at dette forslaget vurderes sammen med forslaget om elektronisk innsending.

Praktiske utfordringer og tilfeller hvor rapportering i Altinn ikke er mulig – utdypende kommentarer

Indre selskaper

Det er i dag ikke mulig å sende inn elektronisk årsregnskaper for indre selskaper som ikke er registreringspliktige i Foretaksregisteret. Foretaksnummeret det indre selskapet blir tildelt fra ligningsmyndighetene kan ikke benyttes for innsending av årsregnskapet mv. via Altinn.

Ansvarlige selskaper mv. hvor alle deltagerne er AS og det ikke er valgt daglig leder eller styre

I ansvarlige selskaper, kommandittselskaper mv. hvor det ikke er valgt daglig leder eller styre og alle deltagerne er AS, er det ingen som kan signere elektronisk.

Oppdeling og sammenslåing av poster

Det følger av regnskapsloven § 6-3 at når den regnskapspliktiges forhold tilsier det, skal det i resultatregnskap og balanse foretas en ytterligere oppdeling av poster og tilføyelser av poster som ikke inngår i oppstillingsplanene. Poster, unntatt poster under egenkapital, skal slås sammen hvis sammenslåingen fører til et mer oversiktlig årsregnskap.

Innsending av regnskapet via Altinn-portalen eller fagsystemer forutsetter at regnskapslovens oppstillingsplan følges. Vedleggsskjemaet i Altinn til årsregnskap for små, store og øvrige selskap (RR-0002) bygger på en fast oppstillingsplan for resultatregnskap og balanse, basert på regnskapslovens oppstillingsplan. Det er mulig å legge til tilleggsposter innenfor en post i den faste oppstillingsplanen, men dette ivaretar ikke fullt ut de tilpasninger av resultatregnskap og balanse som kreves etter regnskapsloven § 6-3 første og annet ledd.

Balanse etter likviditet

Etter regnskapsloven § 6-2 fjerde ledd kan balansen settes opp etter likviditet. Altinn er ikke tilrettelagt for at balansen settes opp etter likviditet.

IFRS-regnskap med avvikende oppstillingsplaner for resultatregnskap og balanse

Foretak som avlegger regnskap etter internasjonale regnskapsregler (IFRS-regnskap) kan etter regnskapsloven fravike oppstillingsplanen for resultatregnskap og balanse i sitt årsregnskap. Innsending av regnskapet via Altinn-portalen eller fagsystemer forutsetter at regnskapslovens oppstillingsplan følges. Dersom foretakets resultatregnskap og/eller balanse etter IFRS fraviker fra regnskapslovens oppstillingsplan, er det derfor ikke mulig å sende inn årsregnskapet via Altinn.

Selv om IFRS pr. i dag antakelig ikke er til hinder for å velge oppstilling av resultatregnskap og balanse som samsvarer med regnskapslovens oppstillingsplan, bør ikke Altinn rapporteringen stenge for løsninger som er tillatt etter regnskapsloven. Det kan dessuten ikke utelukkes at IASB i fremtiden kan komme med krav til oppstillingsplanene for resultatregnskap og balanse i IFRS-regnskapet som er i motstrid til regnskapslovens oppstillingsplan.

Resultat- og balanseoppstilling til bruk for offentlig kontroll og statistikk

Dersom foretakets resultatregnskap og/eller balanse etter IFRS avviker fra regnskapslovens oppstillingsplan, må det for selskapsregnskapet også utarbeides resultat- og balanseoppstilling til bruk for offentlig kontroll og statistikk, jf. regnskapsloven § 9-2. Det fremgår av § 9-2 tredje ledd annet punktum at Regnskapsregisteret ikke kan gjøre innholdet i disse tilleggsoppstillingene kjent for

andre enn kontrollmyndigheter og myndigheter som utarbeider offisiell statistikk. Gitt plikten til elektronisk innrapportering av årsregnskapet mv., bør det være mulig å innrapportere oppstillingene som kreves etter regnskapsloven § 9-2 via Altinn. Det er det ikke pr. i dag.

Utenlandske styremedlemmer mv.

Det er komplisert å skaffe seg tilgang i Altinn dersom man ikke har personer bosatt i Norge i styret eller som daglig leder. Dette gjelder mange NUF og AS (datterselskaper av utenlandske selskaper).

Utenlandsk personer får tildelt et D-nummer, men Folkeregisteret er ikke pliktig til å oppdatere adressene til utlendinger. Dermed risikeres det at koder fra Altinn sendes den adressen som personen hadde ved tildeling av D-nummer, og ikke en endret adresse. Videre er språk en utfordring. For eksempel synes verken veiledningsskjemaet eller selve vedleggsskjemaet i Altinn til årsregnskap for små, store og øvrige selskap (RR-0002) å foreligge i en fullverdig engelsk versjon. Forholdene til bosatte i utlandet som skal underskrive, må klargjøres.

Innrapportering av resultatregnskap og balanse via Altinn-portalen

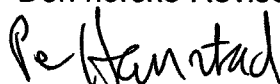
Konsernregnskapene blir ganske ofte utarbeidet i regneark, istedenfor i fagsystemer som er tilrettelagt for rapportering gjennom Altinn. Ved enkle forhold er det heller ikke uvanlig at årsregnskapet er utarbeidet i tekstbehandlingsprogram eller regneark.

Altinn aksepterer noter, kontantstrømoppstilling, årsberetning og revisjonsberetning i skannet form, men ikke resultatregnskap og balanse. Alle tall i resultatregnskap og balanse (både morselskap og konsern) må testes manuelt inn hvert år når det ikke er benyttet et fagsystem. Fjorårstallene kan heller ikke hentes inn automatisk fra året før, men må testes inn manuelt. Elektronisk innsending kan i slike tilfeller innebære betydelig merarbeid for de næringsdrivende sammenlignet med innsending på papir. Altinn-portalen bør tilrettelegges for automatisk innlasting av tallene i resultatregnskap og balanse fra ofte brukte filformater som excel, word og pdf. Det bør være en funksjon som gjør det mulig å hente opp fjorårstallene automatisk fra årsregnskapet innlevert året før (med mulighet for redigering).

Brukergrensesnittet ved innrapportering via Altinn-portalen

Vi har fått innspill fra våre medlemmer om at inntastingsbildet i Altinnportalen fremstår som uoversiktlig og lite pedagogisk. Det oppfordres til å vurdere muligheter for å forbedre brukervennligheten på siden.

Med vennlig hilsen
Den norske Revisorforening

Per Hanstad
Adm. direktør

Harald Brandsås
Fagdirektør